

नव जन्मचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

अभिनेता निरखन ओलीको निर्देशकीय कलात्मक फिल्म "आचार्य"को पहिलो गीत "लै बरी लै" सार्वजनिक गरिएको छ। असोज ९ गते प्रदर्शन हुने यस गीतमा युग लेखालको शब्द तथा संगीत छ भने गीतमा निरखन शर्मा र उज्वलसुजा जायसको स्वर सुन्न सकिन्छ। गीतमा र उज्वलसुजा भारतीय गायक(गायिका) हुन्। सोरम लाग्नाको छायांकन तथा किरण थापाको कोरियोग्राफी रहेको गीतमा निरखन र सौजन श्रेष्ठ रेकर्डिङक अन्तर्गत छन।

आजको विचार...

विदुर चिमिरे

"जारी" जोडी दयाहाङ राई र गिरुना गज्जरको मुख्य भूमिका रहेको फिल्म "रातो घेरा" द रेड सर्कलको छायांकन सकिन्छ। आइतबार काठमाडौंको थापाउँस्थित माडल थिएटरमा अन्तिम दृश्य बिभिन्नसँगै डेढ महिनामा फिल्मको छायांकन पूरा भएको हो। फिल्मलाई यस वर्षको नोभेम्बर १८ गते प्रदर्शन गर्ने तयारी छ। विश्राम फिल्मसका लागि जीवन गुरुङले फिल्मको निर्माण गरेका हुन्। उनले यसअघि गुरुङ भाषाको फिल्म "केलस्यो राती" बनाएका थिए। "रातो घेरा" भने उनको पहिलो मूलधारको फिल्म हो।

□ वर्ष ३१ □ अंक ६१ □ २०८३ भदौ ३१ गते बुधवार 16 September 2026, Wednesday □ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

फ्रिज विस्फोट हुँदा ४ जनाको मृत्यु

एजेन्सी
कर्नाटक, भदौ ३०/भारतको दक्षिणपश्चिमी राज्य कर्नाटकमा मंगलबार बिहान फ्रिज विस्फोट हुँदा एकै परिवारका कम्तीमा चार जनाको मृत्यु भएको छ। घटनामा अन्य दुई जना घाइते भएका छन्। प्रहरीका अनुसार बेलगावी जिल्लाको सेन्ट्रल बस स्ट्यान्ड नजिकै रहेको चाभाट गल्लीमा परिवार बस्दै आएको स्थानमा बिहानै फ्रिज विस्फोट भएको थियो। घटनामा घाइते भएका दुई जनाको शरीरमा करिब ६० प्रतिशतसम्म जलेको बताइएको छ। बेलगावी कर्नाटकको राजधानी बंगलुरुदेखि करिब ५०६ किलोमिटर उत्तरपश्चिममा पर्दछ। घटनाबारे प्रहरीले मुद्दा दर्ता गरी विस्फोटको कारण पत्ता लगाउन अनुसन्धान अघि बढाएको जनाएको छ।

६ सय हेक्टरभन्दा बढी वन क्षेत्र अतिक्रमण करिब चार हजार घरटहरा निर्माण

राष्ट्रिय समाचार समिति (रासस)
रफा (बाँके), भदौ ३०/ बाँकेमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ सम्ममा ६ सय ७ हेक्टरभन्दा बढी वन क्षेत्र अतिक्रमणमा परेको छ। अतिक्रमण वन क्षेत्रमा करिब ३ हजार ९ सय ९० घरटहरा निर्माण भएका छन्। हालसम्म बाँकेमा ६०७ दशमलव ९८ हेक्टर वन क्षेत्र अतिक्रमण भएको डिभिजन वन कार्यालय बाँकेका सूचना अधिकारी टिङ्ग गुरुङले जानकारी दिएका छन्। अतिक्रमणको ठूलो हिस्सा विगतमा बाढीबाट विस्थापित भएका परिवारसँग जोडिएको छ। नरैनापुर गाउँपालिकामा मात्रै २७३ हेक्टर वन क्षेत्र अतिक्रमण गरी ९७५ घरधुरी बसोबास गरिरहेका छन्। तत्कालीन समयमा बाढीपीडितलाई बस्न दिइएको क्षेत्रमा अतिक्रमण हटाउने प्रयास भए पनि पुनः बाढी आएपछि विस्थापित परिवार फर्केर बस्न थालेका हुन्।

विक्रम संवत् २०६६ र त्यसपछि बाढीबाट प्रभावित परिवारलाई बसोबासका लागि दिइएको वन क्षेत्र व्यवस्थित हुन नसक्दा समस्या बढ्दै गएको हो। २०७४ सालको बाढीपछि पनि त्यस्ता परिवार पुनः वन क्षेत्रमा आएर बसोबास गर्न थालेका छन्। राप्तीसोतारी गाउँपालिकाको वडा नम्बर ५, ६ र ७ मा २११ हेक्टर वन क्षेत्र अतिक्रमण गरी १ हजार ९२५ घरधुरीले बसोबास तथा खेतीपाती गर्दै आएका छन्। वडा नम्बर २ मा ३२ दशमलव ९८ हेक्टर वन क्षेत्र अतिक्रमण गरी ६०४ घरटहरा निर्माण गरिएको छ। सोही गाउँपालिकाको वडा नम्बर १, ३ र ४ मा ४१ हेक्टर वन क्षेत्र अतिक्रमण गरी ७२ घरधुरी बसोबास गरिरहेको पाइएको छ। कोहलपुर नगरपालिका वडा नम्बर ७, ८ र १२ तथा वैजनाथ गाउँपालिका-२ मा समेत वन क्षेत्र अतिक्रमण भएको छ। ती क्षेत्रमा २०४४/४५ देखि २०७१/७२ सम्म गैरबाढीपीडितका २० घरटहरा निर्माण भए पनि अहिले त्यहाँ नियमित बसोबास नरहेको र सात जनाले नै खेतीपाती गर्दै आएका छन्। दुवै गाउँपालिका-१ बाहेक अन्य वडा र नेपालगन्जका विभिन्न क्षेत्रमा समेत वन क्षेत्रमा ३९४ घरटहरा निर्माण भएको सूचना अधिकारी गुरुङले जानकारी दिए। बाँकेमा भएको अधिकांश वन अतिक्रमण २०७५ सालअघि नै भएको हो। वन अतिक्रमण हटाउन चालु आर्थिक वर्षमा योजना बनाएर अगाडि बढ्ने डिभिजन वन कार्यालय बाँकेले जनाएको छ।

भोटेकोशी बाढी : मृतकको संख्या एक हजार ३ सय ५७ पुग्यो

पाल्पा, भदौ ३०/ रसुवाको भोटेकोशीमा आएको विनाशकारी बाढीका कारण ज्यान गुमाउनेको संख्या एक हजार ३ सय ९७ पुगेको छ। केन्द्रीय प्रहरी समाचार कक्षका अनुसार मंगलबार दिउँसो २ बजेसम्म विभिन्न प्रभावित जिल्लाबाट थप ५ जनाको शव फेला परेको छ। शव फेला परेको बाढी तथा त्यसबाट सिर्जित विपद्मा फेला परेका शवको संख्या एक हजार ३ सय ९७ पुगेको हो। नेपाल प्रहरीले सार्वजनिक गरेको विवरणअनुसार फेला परेका शवमध्ये सबैभन्दा धेरै चितवनमा छन्। चितवनमा मात्रै ३ सय ६४ जनाको शव फेला परेको छ। त्यसपछि नवलपरासी पूर्वमा २ सय ३२, नवलपरासी पश्चिममा २ सय २२, नुवाकोटमा २ सय २, रसुवामा १ सय ८९, गोरखामा ७८, धादिङमा ७२ र तनहुँमा ३८ जनाको शव फेला परेको छ। जिल्लागत विवरणअनुसार रसुवामा १८९, नुवाकोटमा २०२, धादिङमा ७२, चितवनमा ३६४, गोर्खामा ७८, तनहुँमा ३८, नवलपरासी पूर्वमा २३२ र नवलपरासी पश्चिममा २२२ जनाको शव फेला परेको हो। विपद्पछि फेला परेका शवको पहिचान तथा व्यवस्थापनको कामलाई समेत तीव्रता दिइएको प्रहरीले जनाएको छ।

आज विश्व ओजोन तह बचाउ दिवस मनाइँदै

पाल्पा, भदौ ३०/ आज विश्व ओजोन तह बचाउ दिवस, विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइँदै आइएको छ। ओजोन तहको संरक्षणसम्बन्धी जनचेतना फैलाउने उद्देश्यले नेपाल सहित विश्वभर यो दिवस मनाउन लागिएको हो। हरेक वर्ष सेप्टेम्बर १६ मा मनाइने यो दिवसले पृथ्वीलाई हानिकारक पराबैजनी किरणबाट जोगाउने ओजोन तहको महत्वबारे जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्य राख्छ। सन् १९९५ देखि यो दिवस मनाउन थालिएको हो। पृथ्वीमा कार्बन डाइअक्साइड बढ्दै जाँदा त्यसले तापक्रम पनि बढाउँदै लगेको छ। यसको प्रभाव मानिसमा मात्रै होइन, पारिस्थितिक प्रणालीमा नै परेको छ। जसका कारण पृथ्वीकै आसु घट्टै गएको भन्दै विज्ञले चिन्ता व्यक्त गरेका छन्। ६ लाख वर्षयता पृथ्वीमा कार्बनडाइ अक्साइडको मात्रा निरन्तर बढिरहेको विज्ञले बताएका छन्। सन् १८९० देखि २०१२ सम्मको अवधिमा पृथ्वीको तापक्रम शून्य दशमलव ८५ डिग्री

सेन्टिग्रेडले बढेको छ। यही अवस्था रहिरहेमा सन् २०३० सम्ममा एक दशमलव ५ डिग्री सेन्टिग्रेड बढ्न सक्ने र यो शताब्दीमा २ सेन्टिग्रेडभन्दा माथि जानसक्ने मञ्चको अनुमान छ। जापान, अमेरिका, भारत, रुस, ब्राजिललगायत विकसित देशले ९५ प्रतिशत कार्बन उत्सर्जन गर्दछन्। दुलादूला उद्योग कलकारखानाबाट निस्किएको कार्बनको असर नेपाल जस्ता विकासशील देशहरूले पनि बराबरी भोग्नु परेको छ। वनजङ्गल, सिमसार क्षेत्र र नदीनाला संरक्षण नै कार्बन उत्सर्जन घटाउने मुख्य उपाय हो। विश्वभरि उत्सर्जन हुने कुल कार्बनमध्ये नेपालले ० दशमलव २७ प्रतिशत मात्र उत्सर्जन गर्छ। ओजोन तह पृथ्वीको वायुमण्डलमा रहेको सुरक्षात्मक तह हो, जसले सूर्यबाट आउने हानिकारक पराबैजनी (युभी) किरणको ठूलो हिस्सा अवशोषण गर्छ। ओजोन तहमा क्षति पुग्दा मानव स्वास्थ्यसँगै वनस्पति, कृषि तथा जैविक विविधतामा समेत नकारात्मक असर पर्न सक्छ। वैज्ञानिक अध्ययनअनुसार विगतमा रेफ्रिजरेटर, एयर कन्डिसनर तथा विभिन्न औद्योगिक उत्पादनमा प्रयोग हुने बल्बो रोफ्लोरोकार्बन (सीएफसी) लगायतका रसायन ओजोन तह क्षयका प्रमुख कारण बनेका थिए। ओजोन तह संरक्षणका लागि विश्व समुदायले सन् १९८७ मा मोन्ट्रियल प्रोटोकल स्वीकार गरेपछि ओजोन तहलाई क्षति पुर्‍याउने पदार्थको प्रयोग घटाउने प्रयास हुँदै आएको छ।

-बाँके अन्तिम पेन्ना...

सम्पादकीय

ओजोन तह संरक्षणमा जिम्मेवार बनाँ

प्रत्येक वर्ष सांतेम्बर १६ लाई विश्व ओजोन तह बचाउ दिवसका रूपमा मनाइन्छ । विश्वभर बर्सिन् आजकै दिनलाई विश्वभरि विभिन्न कार्यक्रम गरेर विश्व ओजोन तह बचाउ दिवस मनाइदै गरिन्छ । स्मोलन वाषिर्का कारण पृथ्वीको तापमान बढ्दै गएकोमा विश्व समुदाय चिन्तित भइरहेकै बेला यो दिवस मनाउने गरिएको हो । हरेक वर्ष दिवस मनाइए पनि ओजोन तह संरक्षणमा भने खासै ध्यान दिइएको पाइँदैन । पृथ्वीमा कान्चनको मात्रा बढ्दै गएको छ भने ओजोनको तह पातलिँदै गएको छ । जसले गर्दा खतराको अवस्था सिर्जना हुने तर्फ वैज्ञानिकहरूले चिन्ता प्रकट गर्नुलाई अन्यथा लिनु हुँदैन ।

पृथ्वीलाई सूर्यबाट आउने हानिकारक पराबैजनी किरणबाट जोगाउने ओजोन तह मानव जीवन तथा समग्र पर्यावरणका लागि प्राकृतिक सुरक्षा कवच हो । त्यसैले यसको संरक्षण गर्नु कुनै एक देश वा संस्थाको मात्र नभई सम्पूर्ण मानव समुदायको साम्ना दायित्व हो । विगतमा क्लोरोफ्लोरोकार्बन लगायतका ओजोन तहलाई क्षति पुर्याउने रसायनको अत्यधिक प्रयोगका कारण ओजोन तहमा प्वाल पर्ने समस्या गम्भीर बनेको थियो । यसको असर मानव स्वास्थ्य, कृषि, वनस्पति तथा समुद्री जीवमा समेत पर्न सक्ने खतरा बढेको थियो । विश्व समुदायले समस्या समाधानका लागि मन्त्रिस्तर प्रोटोकलजस्ता अन्तर्राष्ट्रिय प्रयास अघि बढाएको छ । ओजोन तह संरक्षणमा सकारात्मक उपलब्धि हासिल भएको छ । यसले विश्वव्यापी सहकार्यबाट वातावरणीय चुनौती समाधान गर्न सकिन्छ भन्ने महत्त्वपूर्ण संदेश दिएको छ । तर उपलब्धि हासिल भए पनि भन्देशमा हामी ढुक्क भएर बस्ने अवस्था छैन । जलवायु परिवर्तन, वातावरणीय प्रदूषण र विभिन्न हानिकारक रसायनको प्रयोगप्रति अझै सचेत हुन आवश्यक छ । उद्योग, व्यवसाय तथा उपभोक्ताले वातावरणमैत्री प्रविधि र उत्पादनलाई प्राथमिकता दिनुपर्छ । सरकारले प्रभावकारी नीति तथा कानून निर्माण गरी त्यसको कडाइका साथ कार्यान्वयन गर्नुपर्छ । साथै, विद्यालयदेखि समुदायसम्म ओजोन तह संरक्षणसम्बन्धी जनचेतना फैलाउनु जरुरी छ । नेपालजस्ता विकासोन्मुख मुलुकले पनि वातावरण संरक्षणलाई विकासको बाधक होइन, दिगो विकासको आधारका रूपमा लिनुपर्छ । ऊर्जा तथा प्रविधिको प्रयोग गर्दा वातावरणीय प्रभावलाई ध्यान दिने, हानिकारक रसायनको प्रयोग घटाउने र वातावरणमैत्री जीवनशैली अपनाउनेतर्फ सबैको ध्यान जानुपर्छ । विश्व ओजोन तह बचाउ दिवस केवल पुढा दिवस मनाउने अवसर मात्र होइन, पृथ्वी र भावी पुस्ताप्रतिको हाम्रो जिम्मेवारी सम्हाल्ने दिन पनि हो । ओजोन तह जोगाउनु भनेको मानव जीवन र पृथ्वीको भविष्य जोगाउनु हो । तसर्थ सरकार, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज र आम नागरिक सबै ओजोन तह संरक्षणमा जिम्मेवार बन्न जरुरी छ ।

Opinion @ Social Network

“जीवन एक अवसर हो,
यसलाई गुनासो गरेर होइन हाँसेर बिताउनुहोस् ।”

प्रकाश वि.क.को फेसबुक स्टार्टसवाट www.facebook.com/Prakash.B.K.
यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरु राख्नेछौ । यसका लागि
हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shiittalpati मा लगइन गर्न सक्नुहनेछ ।

नवजनपेठाना दैनिकको रुपमा तपाईंसालाई आईरहेको छ । यो पात्रिका अग्न स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अनूल्य सुभावरहरूको हागीलाई अनवन्तै जरुरी छ । पाठकवृद्ध तपाईंका सुभावरहरू दिई हागीलाई सहयोग गर्नुहन् हागी अनुरोध गर्दछौ ।

नवजनचेतना दैनिक

भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा

अक्षरपरपत्र टेलिफोन	१२०००१
हवारी कर्मचारी	निहायलामन भैरवा ०३-२००१२३
भारता ०३-२००१२३	मिर्जापुरा ०३-२००१११, २०००१२
स.स.बाणम कुटुंब १०००००१२३	पिंढरा पणोला स.स.बाणम ०३-२००११३
भारता रामनगर ०३-२००१२३	पाणा जिला अम्पाल ०३-२००१४४
भैरवा ०३-२००१११	कुलीमी मंडिकुल कलसत ग्राम ०३-२११०२३
आगांची ०३-२००१११	पिंढरा पणन ०३-२००१०८
कुमी ०३-२००१११	भैरवा अंडा अम्पाल ०३-२००१२३
रासरी ०३-२००१११	आगांची जिला अम्पाल ०३-२००१२३
तीर्थवा ०३-२००१११	तमास जिला अम्पाल ०३-२००१०८
पाणा ०३-२००१२३, २००१११	तीर्थवा जिला अम्पाल ०३-२००१०८
भारत रामपुर ०३-२००१११	सिंदुवकाल मिला अम्पाल ०३-२००१२३
अप्रवात कर्मचारी	कुटुंब निहायलामन ०३-२००१२३
कुलीमी अंडा अम्पाल ०३-२००१२३, २००१११	कुलीमी नरिदुम ०३-२००१२३, २००१११
कुलीमी अडवा अम्पाल ०३-२००१००	

कुर्सी अस्थायी हो, चरित्र स्थायी

विदुर धिमिरे

पद पाएपछि आफूलाई सर्वज्ञ, सर्वशक्तिमान र प्रज्ञमन्दा माथि ठान्ने प्रवृत्ति मौलाउँदै गएको छ । आलोचना सुन्न नसक्ने, असहमति राख्नेलाई शत्रु देख्ने र अभिमान कमजोरीमाथि शक्तिको पर्दा हाल्ने संस्कारलाई कतिपयले 'अनुशासन' को नाम दिएका छन् । तर स्पष्ट हुनुपर्छ—अस्थायी जीवनका पद, पावर, पाखुरे बल र पैसाको आडमा गरिने दादागिरी स्वीकार्य हुँदैन । कसैले सुन खाएको छैन, अरूले दुःखा खाएका छैनन् । सबैसँग आत्मसम्मान छ, सबैसँग विवेक छ, सबैसँग आफ्नो सीमारेखा छ । नेतृत्वको नाममा स्वेच्छाचारिता चल्दैन । सम्बन्धको नाममा स्वार्थको राजनीति टिक्दैन । किनकि स्वार्थमा बनेका सम्बन्धहरू स्वार्थ सकिएसँगै टुट्छन् । आज साथ दिनेहरू भोलि साथ छोड्न सक्छन्, आज एउटा समूहमा उभिनेहरू भोलि अर्को समूहमा पुग्न सक्छन् । तर चरित्रको इतिहास भने मानिससँगै हिँडिरहन्छ । सम्मान गर्न जान्नेले सम्मान गर्छ । माया गर्न जान्नेले माया गर्छ । विश्वास गर्न जान्नेले विश्वास गर्छ । तर संस्कारलाई कमजोरी ठानेर त्यसको दुरुपयोग गर्न खोज्नु भ्रम हो । मौनतालाई कमजोरी ठान्नेहरूले इतिहास बुझेनन् । धैर्यलाई डर ठान्नेहरूले समयको शक्ति बुझेका छैनन् ।

सम्पूर्णपद्ध—कुरीत्यायी होइत । आज जो व्यक्ति कुरीतीमा बसेको छ, भोलि त्यही कुरीतीमा अर्को व्यक्ति बस्न सक्छ । आज वरिपरि घेरिएर उभिएको भीड भोलि अर्कैलाई घेर्न सक्छ । तर पदमा हुँदा गरीएको व्यवहारको इतिहास भने पदसँगै सँकैदैन । त्यो इतिहास मानिस जहाँ गए पनि उसको पछाडी हिँडेरहनन्छ । त्यसैले पदमा हुँदा कसलाई छुट दबायो भने भन्दा, पदबाट ओर्लिएपछि कसले कति सम्मान पायो भन्ने कुरा महत्त्वपूर्ण हुन्छ ।

शांति कमजोरी होइन ।
धैर्य होर होइन । सहनशीलता
निरिहा होइन । तर शान्तिलाई डटा,
धैर्यालाई कमजोरी र संस्कारलाई
निरिहात सम्झेर सीमावर्ता भित्रिहरु
होने प्रतिको त्यागबिक्रम हुन्छ ।
किन्तु सम्बन्ध सम्मानबाट बन्छ,
रक्षाबाट होइन । नेतृत्व विरहासंगै
चल्छ, दासिगरीबाट होइन ।
अनुशासन सहमतिबाट सजियो होइन,
धैर्योचितोबाट होइन । पापनुसुली
विवेक किन्न सजिइन । फुटो प्रशंसा
पुष्पको बलन सकिइन । मासिकको
दफ्तरबाट जोगो व्यवहार न्दोही होइन ।
पदमा हुँदा सबैमा माया परेको देखिन
सछ्छ । तर पफ सफिण्ड्य जोगिन
माया, सम्मान र सफिण्ड्य जोगाउन

सकृत्, वास्तविक अर्थमा ठूलो त्यही हो । किनकि पदमा हँसो काँपेपल्ले बाध्य भएर पनि नमकार गर्नु । कुसीले धेरैलाई नजिक लाय्छु । तर कुसी एटोल्छु पनि जोसँग सम्बन्ध बाँकी रहन्छ, त्यहाँ स्वार्थ कम र चरित्र हुन्छ । हरेक व्यक्तिभित्र सम्मान पनि हुन्छ, आक्रोश पनि । मारा पनि हुन्छ, प्रशिक्षण पनि । धैर्य पनि हुन्छ, निष्ठाय पनि सास पनि । सम्मान दिनेलाई सम्मान नै जवाफ भिन्छ । मारा दिनेलाई मारा वाफ भकिन्छ । विवशाल गनैलाई विश्वासको मूल्य दिइन्छ । साथ साथ दिनेलाई साथको मूल्य बुझिने गरी साथ दिइन्छ । तर अपमान, अन्याय, स्वार्थका लागि सम्बन्धको प्रयोग, शक्तिको प्रदर्शन र पदको दम्भमा अरूलाई होस्याउने प्रयासलाई सधैँ मौनताले स्वीकार गर्दैन ।

यो पृथ्वी गोलो छ ।
 समय क्षुरिरहन्छ ।
 सहनशीलताको पनि सीमा
 हुन्छ ।
 धैर्यको पनि मन्त्य हुन्छ ।
 मौनताको पनि एउटा बाबा
 हुन्छ ।
 र त्यो बाबा उठेपछि त्यसलाई
 दबाउन सजिलो हुँदैन ।

जन्तुवर्गद्वयं गन्तव्यं भवन्तु कस्यैको विरोधः
गन्तुं होइन् । नजिकको होस् वा टाढाको, आफ्नो होस् वा पराई-
व्यवहार गन्तव्य छ भने प्रश्न उठ्छ ।
एकहोरो सञ्चालनले सत्यलाई बन्धक
बनाएर राख्न सक्ने । राजनीतिको
सबैभन्दा ठूलो विडम्बना यही हो-
आफूले गस्ती गर्दा 'राजनीतिक
प्रतिस्थिति', अरूले प्रश्न गर्दा
'षडयन्त्र' । आफूले शक्ति प्रयोग गर्दा
'अशक्तता', अरूले प्रतिरोध गर्दा
'अराजकता' । आफूले पुग्न बनाउँदा
'सांठान', अरूले आवाज उठाउँदा
'विद्रोह' । यस्तो दोहोरो मान्यवृद्ध धेरै
दिन टिक्ने । जनताले सबै बुझेका
छन् । जनताले सबै देखेका छन् ।
उनीहरू केवल बोल्नरहेका छैनन्,
पिच्छरहेका छन् । समयले सबैको
निर्णय देखाउँछ । इतिहासले फर्केर
हेर्दा पनि त्यसका उदाहरण प्रशस्ती
भैँन्छन् । सत्य बोधोदा कसैको प्रिय
बन्ने सकिँला । तर दादागिरी र
दमनले जनताको प्रिय बन्ने बाटो रोक्न
सक्ने । त्यसैले कसैसँग कस्तो
सम्बन्ध नै बन्ने निष्पत्ति धेरै हदसम्म
व्यवहारले नै निर्धारण गर्छ ।

**सम्मान बोक्नले सम्मान पाउँछ ।
माया बोक्नले माया पाउँछ ।
साध बोक्नले साध पाउँछ ।
तर बलायत, बपनाय र बातागिरी
रोक्नेको प्रतिरोध पनि
बोक्नपर्छ ।**

पाव राखनुहोस्
 सावना हुनु कमचोरी होइन ।
 सधनु न होइन ।
 ननुसावन सावता होइन ।
 बसहोत्री बराबस्ता होइन ।
 र निशो नई बपरास हुनै ।
 कठिनेकाही विद्रोह अन्यायविषद उमिनै
 अन्तिम नैतिक हतियार पति हुन्छ ।
 त्यसैले व्यवहार गर्नुबिधि एकपट्टक
 सोनुहोस् । कान्छी मागिसवाइ
 आपुनै जत्तो व्यवहार गर्द, अनन्तः
 त्यसैले व्यवहारको प्रतिनिध बनेर समय
 उसको **बपाइ** लिनु ।
 कुर्दा तपाईंको हुन सक्छ,
 सत्ता तपाईंको हुन सक्छ,
 बचाको नीड पनि तपाईंको हुन
 सक्छ,
 तर चरित्रको कैँसला तपाईंको
 हावमा हदैँ-

त्यो नीमना समयेव नर्ध ।
 अनातः मानिसको उजाइ उरको पदले
 होनत, पदबाओ आँसिएपुछा पिन पसनाई
 दिइने सम्मानले मान हुन्छ । कुमीमा
 बस्नु ठूलो कुरा होइन । कुसीवाइ
 उजिसकेपुछा पिन सम्मानित भएर
 उठिन सक्नु नै वास्तविक सफलता
 हो । (गोटः) यो लेख कुनै एक
 व्यक्तिको विवेचन समुदासी लखित
 गरेर लेखिएको होइन । यस र
 शक्तिको बाडमा बसन्तमागि
 राखिते व्यक्ताहरु, नेतृत्वमा देखिने
 बन्म, बसन्तमति बगान्ने प्रवृत्ति
 र सम्बन्धलाई लार्णका लागि प्रयोग
 गर्ने सबै प्रसिद्धिपति यो एउटा
 सामान्य वैचारिक धारणा हो ।
 लेखन क्रममा कतै त्रुटि वा कमजोरी
 देखिएका त्यसको नास्त्यनीमा
 स्वर्गीय पिता, माता र स्वयं
 लेखकप्रति पनि समान रूपमा लागू
 हुन्छ ।)

	तूला: व्यवहारले नयाँ सम्बन्ध जोड्नेछ। कसैसँग भाग्यो पुगेनो असमझबानी हुदैनछ। कुम्भिका: भाग्यो विवरण बाहिर नदेख्नुहोस्। कसैमा तपाईंको कुनैकुनैको प्रशंसा हुनेछ। धनु: अवरलले अचानक थपेछ। यात्रासँग जोडिएको काम पूरा गर्न सकिनेछ। मकर: मेहनतको गतिमा ढिँडेछ। आर्थिक पक्षमा थोडाकलिकति घुमेन। राम्रो हुनेछ। मीन: विचारको काम गर्ने शैली परिवर्तन गराउन सक्छ। सामाजिक सम्पर्क बढेछ। नील: सेवामाको कामको अवसर मिल्नेछ। आरामको समयमाई बेवा तडा नगर्नेछ।
--	---

मेघ : नया काम समालो उत्साह बढ़ाने
आधानीनियम रामो अवसर भेंटन
सो : रोजीको योजना चलायमान हुने
विश्वरासिलो व्यक्तिसंग रहे हुन्छ
मिथुन : पढाउ जटिल विषय सहज
बनेछु । एउटा वा सीप सिक्ने सँग बढ्नेछु
मकर : आवश्यकतामा ध्यान जान्नेछु
सिक्ने बचतबाट ध्यान दिनु राम्रो हुनेछ
पिस : अक्को सहयोगी प्राप्त हुनेछ ।
आ नाम र विश्वास जोडाउने अवसर छ ।
कन्या : व्यवस्थित ढंगले अधिच बा
दिन सज्ज हुनेछ । काम सिक्ने मौका पाइनेछ
सो : रोजीको योजना चलायमान हुनेछ

	तूला: व्यवहारही नयाँ सम्बन्ध जोड्नेछन्। कसैसँग गरेका पुरानो असमझदारी हर्नेछन्। तृष्टवश: गोप्य विचारा बहिर् नदेख्नुहुन्। काममा तपाईंको सुकसुकको प्रशंसा हुनेछ। धनु: अवसर ले काम थप्नेछ। यातायात जोडिँएकाले पुरा गर्न सकिनेछ। मघदर: मेहनतको प्रतिज्ञा र्खिन्नु। आर्थिक परिपक्वताले योजना गर्न सकिनेछ। कुम्भ: विचारले काम गर्ने शैली परिवर्तन गराउनु सक्छ। सामाजिक सम्पर्क बढ्नेछ। मीन: सैन्याभ्यास केवलको अवसर भनिनेछ। आरामको समयमाई बनाउनु तपाईंको लागि।
--	---

कस्तो व्यक्ति हुनुपर्छ चलचित्र विकास बोर्डको अध्यक्ष ?

कस्तो चाहिन्छ?

हिन्दी सिनेमाको
ट्याक्सले बोर्ड चलेन,
बजेट माइन सतने
र चलचित्र क्षेत्रले
कानूनका लागि पहल
गर्ने व्यक्ति चाहियो

जरेल कुर्खेल

चलचित्र क्षेत्रको सर्वोच्च संस्था चलचित्र विकास बोर्ड यतिबेला प्रशासनिक नेतृत्वको हातमा छ । दिनेश डिप्टीको दुई वर्षे कार्यकाल भदौ ११ गते सकिएपछि बोर्डको कार्यवाहक अध्यक्षमा सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयका सहसचिव रविलाल शर्मालाई तोकिएको छ । केही समयमा मन्त्रालयले बोर्डको अध्यक्षका लागि विज्ञापन आह्वान गर्दै छ । मन्त्रालयले विज्ञापन आह्वानको तयारी गरिरहेका बेला केही व्यक्तिले लचिड सुरु गरेका छन् । विशेषगरी चलचित्र क्षेत्रमा लामो समयदेखि काम गरिरहेका व्यक्तिदेखि वर्तमान सरकारसँग निकट रहेका तर चलचित्र क्षेत्रको खासै जानकारी नरहेका व्यक्तिहरू पनि बोर्ड अध्यक्षका लागि सरकार तथा सरकारका निकटस्थ व्यक्तिहरूसँग लचिड गरिरहेको सोतले बताएको छ । विज्ञापन आह्वान, प्राप्त उमेदवारको 'सर्ट लिस्टिङ' र चलचित्र क्षेत्रको विकासका लागि कार्ययोजना प्रस्तुत गर्ने प्रक्रिया रहे पनि सरकारको निकट र विश्वास पात्र नै बोर्डको अध्यक्ष नियुक्त हुने गरेको विगत छ । तर, अब सरकार वा विभागीय मन्त्रीको विश्वास पात्र बोर्ड अध्यक्ष हुने प्रवृत्तिको अन्त्य हुनुपर्नेमा स्वयं चलचित्रकर्मीहरूको जोड छ । चलचित्र विकास बोर्डका पूर्वअध्यक्ष राजकुमार राई चलचित्र क्षेत्र बुझ्ने र नीति नियम कार्यान्वयन गर्न सक्ने व्यक्ति बोर्डको नेतृत्वमा आउनुपर्ने बताउँछन् । "यो क्षेत्रलाई बुझ्ने र नीति नियम कार्यान्वयन गर्ने व्यक्ति जो आए पनि हुन्छ," उनी भन्छन्, "बोर्डको अध्यक्ष नीति नियम कार्यान्वयन गर्ने ठाउँ हो, त्यसैले कार्यान्वयनमा खरो उत्रिने व्यक्ति चाहिन्छ ।" राजनीतिक नियुक्ति भएकाले बोर्डमा स्वतन्त्र व्यक्ति बोर्ड अध्यक्ष हुन्छ भन्ने उनलाई लाग्दैन । तर, राजनीतिक नियुक्ति भए पनि चलचित्र क्षेत्रलाई भित्री पक्षसम्म बुझ्ने र काम गर्ने हुट्टुटी भएको व्यक्तिलाई बोर्डको नेतृत्व दिन सरकारलाई उनको सुझाव छ । "केही बोल जान्ने आएर बितियो, कोही नीति नियम धेरै बुझ्ने मान्छे आएर बितियो," पूर्वअध्यक्ष राई भन्छन्, "अब आउने व्यक्ति काम गर्न सक्ने, कार्यान्वयनमा जोड दिने व्यक्ति चलचित्र क्षेत्रभित्रै बाट आउनुपर्छ ।" सरकारमा रहेको दलको निकट व्यक्ति नै बोर्डमा पुग्ने, तर त्यस्तो व्यक्ति पनि सिनेमा क्षेत्रभित्रै र पछिपछि बुझ्ने नै हुनुपर्ने उनको धारणा छ । चलचित्र निर्माता तथा कलाकार रवीन्द्र सिंह बागिया सिनेमा क्षेत्रको विकासका

लागि प्रष्ट भिजन भएको र सबैलाई विश्वासमा लिएर काम गर्न सक्ने व्यक्ति बोर्डको नेतृत्वमा आउनु पर्ने बताउँछन् । "अहिले कै बजेटले सिनेमामा केही हुँदैन । हिन्दी सिनेमाको ट्याक्सले चलचित्र क्षेत्रको विकास हुँदैन," रवीन्द्र भन्छन्, "सरकारसँग बजेट मान्न सक्ने र सरकारले पनि पत्याउने व्यक्ति बोर्डमा जानुपर्छ ।" अब बोर्डमा जाने नेतृत्वले बनेपाको इनडोर स्टुडियो टुंगो लगाउनुपर्ने, संसदमा रहेको विधेयक चलचित्र क्षेत्रको विकासमैत्री बनाउन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्नुपर्ने उनी बताउँछन् । यसका लागि नेपालको कर्मचारीतन्त्र बुझ्ने र कर्मचारीतन्त्रले विश्वास गर्नसक्ने 'हाइड्र' भएको व्यक्ति बोर्डमा जानुपर्ने उनको धारणा छ । "अन्यथा, फोटो मात्रै फुग्याउनु गयो भने पनि हुन्छ । कर्मचारीले चलाएको देशमा पहिला कानून नै स्वतन्त्र हिसाबले बोर्ड चलाउन सक्ने गरी बनाउनुपर्नेछ," रवीन्द्र भन्छन्, "यसका लागि काम गर्नसक्ने खालको व्यक्ति पठाउनुपर्छ ।" चलचित्र निर्देशक केपी पाठक सिनेमाको सिर्जनात्मक र व्यवसायिक दुवै पाटो बुझ्ने व्यक्ति विकास बोर्डको नेतृत्वमा पुगनुपर्ने बताउँछन् । चलचित्र क्षेत्रको विकासका लागि मार्ग प्रशस्त गर्ने कानून बन्ने विधेयकका लागि अडान लिएर काम गर्ने व्यक्ति विकास बोर्डको अहिलेको आवश्यकता भएको उनको ठहर छ । "जस्तो कानून आए पनि ठिकै छ भन्ने व्यक्ति बोर्डमा गएर हुँदैन । कस्तो कानून बनाउँदा चलचित्र क्षेत्रको विकास हुन्छ, त्यसमा लडेर आउनु कुरा राख्ने व्यक्ति चाहिन्छ," केपी भन्छन् । लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतालाई आत्मसाध गदै सोही अनुसारको कानून बनाउन पहल गर्ने व्यक्ति विकास बोर्डमा जानु पर्ने उनको धारणा छ । बोर्डको अध्यक्ष पद प्रशासनिक र राजनीतिक पनि भएकाले चलचित्र क्षेत्रलाई व्यक्ति मात्रै भएर नपुग्ने उनको धारणा छ । यसका लागि कुनै संस्था चलाएको अनुभव भएको व्यक्ति भए सहज हुने उनको भनाइ छ । "बोर्डको अध्यक्षले विभिन्न संस्था र मन्त्रालयसँग समन्वय गर्नुपर्छ । कर्मचारी परिचालन गर्नुपर्छ," केपी अनुसाको कानून बनाउन पहल गर्ने अगाडि थप्छन्, "त्यसैले यो पद प्रशासनिक र राजनीतिक पनि भएकाले कुनै संगठनको नेतृत्व गरेको व्यक्ति भए सहज हुन्छ ।" अहिलेको समस्या नेपाली चलचित्रको र पछिपछि नै अन्तर्राष्ट्रिय बजार विस्तार गर्न मुख्य विषय भएको उनको बुझाइ छ । "त्यसैले अहिले ग्लोबल सिनारियो

बुझ्ने व्यक्ति नभए यो काम गर्न सम्भव छैन । अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसँग राम्रो सम्बन्ध भएको व्यक्ति हुनुपर्छ," केपी भन्छन्, "अन्तर्राष्ट्रिय बजार बुझ्ने र नेपाल बाहिर नेपाली सिनेमाको चलचित्र क्षेत्रको विकास चाहिन्छ ।" पुरानै सोच र प्रवृत्तिको दलदलमा विकास बोर्ड रहेको र त्यसबाट बाहिर निकाल्नुको विकल्प नरहेको चलचित्र निर्देशक समाजका पूर्वअध्यक्ष जनकदीप पराजुली बताउँछन् । "चलचित्र क्षेत्र नयाँ कानूनको पर्खाइमा छ । चलचित्र क्षेत्रको विकासका लागि अहिले कानून निर्माणको चरणमा छ । यसका लागि बोर्ड समन्वयकारी भूमिकामा भएकाले अहिले कानून बुझ्ने र त्यसका लागि समन्वय गर्नसक्ने व्यक्ति बोर्डमा आवश्यक छ," उनी भन्छन् । "जेनजी विट्रोहपछि देशमा अग्रगामी परिवर्तन हुन्छ भन्ने सोचिएको थियो । चलचित्र क्षेत्रमा पनि परिवर्तन होस् भन्ने सोचेका थियौं," उनी भन्छन्, "यसको मुख्य बजेट ०२६ सालको कानून नै रहेछ । त्यो कानूनलाई परिवर्तन गर्न सक्ने र त्यसलाई कार्यान्वयन गर्ने व्यक्ति हामीले खोजेका छौं ।" मन्त्रालय र संसदमा पनि समन्वय गर्न सक्ने, धेरैसँग राम्रो सम्बन्ध भएको तथा आगो बलियो प्रभाव राख्नसक्ने व्यक्ति अहिले बोर्डका लागि उपयुक्त हुने उनको भनाइ छ । "चलचित्र क्षेत्रलाई विकास गर्न सक्ने, प्रशासनिक भिजन क्लियर भएको व्यक्ति आउनुपर्छ," जनकदीप भन्छन्, "चलचित्र क्षेत्रसँग सम्बन्धित संघसंस्थालाई पनि मिलाएर लैजान सक्ने व्यक्ति चाहिन्छ ।" सरकारले नातावाद र कुपावादको प्रभावमा नपरी प्रष्ट भिजन भएको योग्य व्यक्तिलाई योग्यताका आधारमा नियुक्त गरिनुपर्नेमा उनले जोड दिए । सञ्चार मन्त्रालयले बोर्डको रिक्त रहेको अध्यक्ष पदमा विज्ञापन आह्वान गरेपछि प्राप्त आवेदकबाट 'सर्ट लिस्ट' गरेर तीनजनाको नाम छनोट गर्छ । 'सर्ट लिस्ट'का लागि मन्त्रालयले तीनजनाको समिति बनाउँछ । उक्त समितिले दिएको तीनजनाको नाम सञ्चार मन्त्रालयले मन्त्रपरिषदमा लै जान्छ । मन्त्रपरिषदले सञ्चार मन्त्रालयले सिफारिस गरेका तीनजनामध्ये एकजनालाई बोर्डको अध्यक्ष नियुक्त गर्ने कानूनी प्रक्रिया रहेको छ ।

-नाथबारी इटकम

'भिर्गेदाउ २' को ट्रेलर : पारिवारिक मेलमिलाप र नोकभोंकको मर्मस्पर्शी कथा

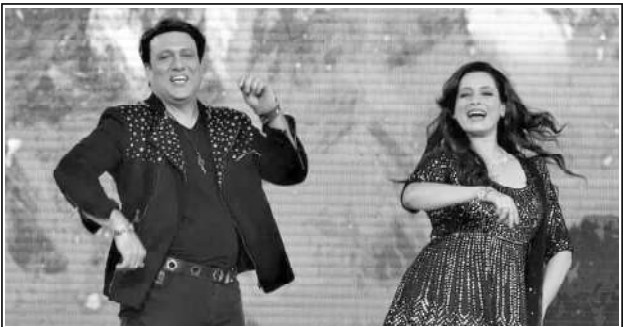
प्रदर्शनको तयारीमा रहेको फिल्म 'भिर्गेदाउ २'को ट्रेलर सार्वजनिक भएको छ । ट्रेलरले फिल्मको कथावस्तु, चरित्र चित्रण र केन्द्रीय द्वन्द्वबारे संक्षिप्त संकेत गरेको छ । ट्रेलरमा दाजुभाइ तथा देउरानी-जेठानीबीचको द्वन्द्व, आमाको ममता, सन्तानको प्रेम र आमाको खोजीलाई प्रस्तुत गरिएको छ । निर्देशक ज्ञानेन्द्र देउजाले ट्रेलर सार्वजनिक भएपछि दर्शकबाट उत्साहजनक प्रतिक्रिया प्राप्त भइरहेको बताए । देउजाला अनुसार फिल्मको पहिलो फलक सार्वजनिक भएदेखि नै दर्शकको चासो बढेको थियो भने तीज वीथ सार्वजनिक भएपछि उत्साह थपिएको छ । टिकटक, युट्युबलगायत सामाजिक सञ्जालमा देखिएको भ्यूज, सेयर र पोस्टिङले फिल्मप्रति दर्शकको चासो देखाएको उनको भनाइ छ । ट्रेलर सार्वजनिक गर्नुअघि भने आफूहरू केही दबावमा रहेको देउजाले बताए । 'भिर्गेदाउ २'ले ११ प्रति दर्शकको हाइप बहिरहेका बेला

दोस्रो फिल्मको ट्रेलरले त्यसलाई कायम राख्न सक्ने कि नसक्ने भन्ने चुनौती रहेको उनको भनाइ छ । तर, ट्रेलर सार्वजनिक भएको केही समयमै सामाजिक सञ्जालमा सकारात्मक प्रतिक्रिया आउन थालेपछि आफू उत्साहित भएको उनले बताए । देउजाले भने, 'ट्रेलर सार्वजनिक गरेको १०-१५ मिनेटदेखि नै दर्शकको राम्रो प्रतिक्रिया आउन थाल्यो । यसले फिल्मप्रतिको उत्साह र जिज्ञासा बढाएको महसुस भएको छ । 'भिर्गेदाउ २' प्रति दर्शकको चासो र प्रतीक्षाले हामीलाई अझै आशावादी बनाएको छ ।' फिल्म प्रदर्शनका लागि केही दिन मात्रै बाँकी रहेकाले पर्याप्त समय प्रचारप्रसार गर्न नपाएकोमा भने उनले दुःख व्यक्त गरे । पछिल्लो समयको विपद्का कारण प्रचारका लागि सीमित समय पाएको बताउँदै देउजाले अब दर्शक मनोरञ्जनतर्फ फर्किने आशा व्यक्त गरे । 'भिर्गेदाउ २'ले दर्शकलाई मनोरञ्जन दिनुका साथै दुःख

भुल र कठिन परिस्थितिबाट अघि बढ्न सहयोग गर्ने उनको विश्वास छ । दर्शकले फिल्मलाई भाया गर्नेमा आफू आशावादी रहेको उनले बताए । कपनगढी सिनेमा प्रालि र फिल्म कृ. नेपाल प्रालिको ब्यानरमा निर्माण भएको फिल्मलाई देउजाले निर्देशन गरेका हुन् । सुलभ प्रतिक देउजाल र समीक्षा देउजाली लगानी रहेको फिल्ममा रोशनी अधिकारी देउजाल र नीतु श्रेष्ठ देउजाल सहनिमता छन् । विष्णु घिमिरे 'कल्पित'को छायांकन रहेको फिल्ममा भित्र गुरुङको सम्पादन, अर्जुन पोखरेलको संगीत र रोशन श्रेष्ठको एक्सन छ । फिल्ममा केकी अधिकारी, आंचल शर्मा, महेश पिपाडी, कुशल बिष्ट, आर्वन सिग्देल, हिउँदाला गीतम, सरोज खनाल र बसुन्धरा भुसाललगायत कलाकारको अभिनय छ । 'भिर्गेदाउ २' असोज २ गतेदेखि प्रदर्शनमा आउने तयारीमा छ ।

-नवाहन बबर इटकम

गोविन्दसँगको सम्बन्धको हल्लाबारे नीलमले के भनिन् ?

अभिनेत्री नीलम कोठारीले हालै गोविन्दसँगको आफ्नो सम्बन्धका विषयमा चलेका पुराना हल्लाहरूका बारेमा स्पष्ट पारेकी छन् । ती हल्लाहरू भएको पनि हुन सक्छ वा तहान पनि सक्छ, त्यसका बारेमा मलाई थाहा नै छैन भने म त्यसलाई लिएर कसरी बसीं ? त्यस समयमा केसँग सम्बन्ध बनाउनु आफ्ना लागि कहिल्यै पनि विकल्प नरहेको नीलमले बताइन् । आफ्नो कसमूको सुखाततिर नीलम र गोविन्दले धेरै फिल्महरूमा सँगै काम गरेका थिए । त्यसपछि उनीहरूको सम्बन्धलाई लिएर वर्षौसम्म चर्चा चलिरेको थियो । अन्तर्वार्तामा गोविन्दले अफ-रिक्त उनलाई माया गर्नु भनी सोधिएको प्रश्नमा नीलमले भनिन्, 'मलाई थाहा छैन । पहिलो कुरा म त्यो बेला निकै सानो थिएँ । अहिले पो मलाई थाहा भयो कि सायद त्यो बेला उहाँको विवाह भइसकेको रहेछ ।' उनीसँगै बसेका उनका पति समीर सोनीले गोविन्दा निकै असल

व्यक्ति रहेको बताए । आफू जब-जब भेटेको छु, उनले निकै न्यानोपनका साथ भेट्ने गरेको समीरले उल्लेख गरे । समीरले थपे, जुन कुरा २० वर्षअघि भएको पनि हुन सक्छ वा तहान पनि सक्छ, त्यसका बारेमा मलाई थाहा नै छैन भने म त्यसलाई लिएर कसरी बसीं ? त्यस समयमा केसँग सम्बन्ध बनाउनु आफ्ना लागि कहिल्यै पनि विकल्प नरहेको नीलमले बताइन् । आफ्नो कसमूको सुखाततिर नीलम र गोविन्दले धेरै फिल्महरूमा सँगै काम गरेका थिए । त्यसपछि उनीहरूको सम्बन्धलाई लिएर वर्षौसम्म चर्चा चलिरेको थियो । अन्तर्वार्तामा गोविन्दले अफ-रिक्त उनलाई माया गर्नु भनी सोधिएको प्रश्नमा नीलमले भनिन्, 'मलाई थाहा छैन । पहिलो कुरा म त्यो बेला निकै सानो थिएँ । अहिले पो मलाई थाहा भयो कि सायद त्यो बेला उहाँको विवाह भइसकेको रहेछ ।' उनीसँगै बसेका उनका पति समीर सोनीले गोविन्दा निकै असल

फिल्महरू दिएका थिए । पदार्मा उनीहरूको केमेस्ट्रीलाई दर्शकले निकै मन पराएका थिए । यो जोडीको सुखात सन् १९८६ को फेब्रुअरी १४ मा रिलिज भएको 'लभ ८६' बाट भएको थियो, जुन गोविन्दको डेब्यू फिल्म पनि थियो । त्यसको दुई हप्तापछि फेब्रुअरी २८ मा उनीहरूको अर्को फिल्म 'ग्ल्याम' रिलिज भयो । यस फिल्मका गीत र गोविन्दाको डान्सले उनलाई रारातरा तुनो पहिचान दिलाएको थियो । त्यसपछि उनीहरूले 'खुदाबख्त', 'सिन्दूर', 'हत्या', 'यो कैदी' र 'फर्ज की बंग' जस्ता फिल्महरूमा सँगै काम गरे । हङकङमा जन्मिएकी नीलमका पिता गुजराती जैन र आमा पारसी थिइन् । मुम्बईमा छुट्टी बित्दाउन आएका बेला फिल्म निर्देशक रमेश बहलसँग भेट भएपछि उनले १५ वर्षको उमेरमा 'जवाना' (१९८४) फिल्मबाट डेब्यू गरेकी थिइन् ।

-रातोपाटी इटकम

सप्त ऋषिको पूजा गरी ऋषि पञ्चमी मनाइयो

पाल्पा, भदौ ३०/भाद्र शुक्ल पञ्चमीका दिनमा मनाइने ऋषि पञ्चमी मंगलबार नारीहरूले सप्त ऋषिको पूजा आराधना गरी मनाएका छन् । हिन्दु नारीहरूले अरुन्धतीसहित सप्तऋषि अथि, गौतम, भारद्वाज, जमदग्नि, वशिष्ठ, कश्यप र विश्वामित्रको पूजा-आराधना गरी यो पर्व मनाएका हुन् ।

नारीहरू बिहानै उठेर नजिकका नदी, खोला, ताल, तलैया तथा पोखरीमा गई ३६५ वटा दितिवनले दाँत माकी गाईको गोबर, माटो एवं खरानी लगाएर स्नान गरेका थिए । तीज पर्वमा महिला र पुरुष दुवैले पूजा गर्ने भए पनि ऋषि पञ्चमीमा महिलाहरू मात्र स्नान तथा पूजा गर्नुपर्ने शास्त्रीय मान्यता रहेको छ । यस दिन नारीहरूले आफ्नो सौभाग्यका प्रतीक सिन्दुर, पोते, चुरा तथा धागो सप्तऋषिलाई चढाउने गर्छन् । रजस्वलाका समयमा छोइछिटो भएको भए अरुन्धती सहित सप्तऋषिको

पूजा गर्नाले त्यसबाट मुक्ति पाइने धार्मिक विश्वास अनुरूप महिलाहरू यो पर्व मनाएका छन् । नारीलाई रजस्वलाको प्रथम दिन चाण्डाली, दोस्रो दिन ब्रह्मघातिनी, तेस्रो दिन धोबिनी र चौथो दिन स्नान गरी शुद्ध हुन्छन् भन्ने विश्वास गरिन्छ । यसैकारण यस दिन दत्तवन, गाईको गोबर, माटो र खरानी प्रयोग गरी स्नान गरेर पञ्चगव्य सेवन गर्नाले छुवाछुतको दोष निवारण हुन्छ भन्ने शास्त्रीय बचन रहेको संस्कृतिका जनाकार तथा पीडित होमनाथ न्यौपाने बताउँछन् । प्राचीन समयमा इन्द्रले विश्वरूपको शिरलाई तीन टुक्रा पारी हत्या गरेको कारण बह्मा हत्याको पाप भोग्नुपर्थ्यो । हत्याबाट पिरोलिएका इन्द्रले आफ्नो दुःख बह्मालाई सुनाए ।

इन्द्रको बन्धन हत्या निवारणका लागि बह्माले एक वर्षसम्मको दोष इन्द्रलाई भोग गराई बाँकी दोष पृथ्वी, वृष, जल र स्त्रीमा चार भाग लगाई चारैतिर

याँकीदिए । यसैकारण उज्जनी नहुने उर्वरभूमि, वृक्षबाट निस्कने खोटी, पानीमा फिँव र स्त्रीमा रज देखिने थालेको धार्मिक विश्वास रहि आएको छ । प्रत्येक वर्ष ऋषि पञ्चमीका दिन गुल्मी र पाल्पाको संगमस्थल रिडीमा स्नान गर्नेहरूको भिड श्रद्धालु महिला भक्तजनको भीड लाग्ने गर्दछ ।

केही महिलाहरूले भने घरमै पण्डित राखेर ऋषि पञ्चमीको पूजा गरेका छन् । हरितालिका (तीज)को व्रत एवं पूजा महिला पुरुष दुवैले गर्ने शास्त्रीय वचन रहे पनि ऋषि पञ्चमी भने महिलाका लागि मात्र गर्नुपर्ने शास्त्रीय वर्णन रहेको छ । पूजा-आराधना सम्पन्न भएपछि कर्कशलेगायत अन्य कन्दमुलको तरकारी बनाएर खाँने प्रचलन छ । कर्कशमा आइलगायतका पोषक तत्व पाइन्छन्, जुन शरीरका लागि आवश्यक मानिन्छ ।

आज विश्व ओजोन तह...

...नेपालमा पनि दिवसका अवसरमा ओजोन तह संरक्षण, वातावरणीय प्रदूषण न्यूनीकरण तथा ओजोन तहलाई अक्षर गर्ने रसायनको प्रयोग नियन्त्रणसम्बन्धी विभिन्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम

आयोजना गरिदै आएका छन् । वातावरण संरक्षणका लागि ओजोन तहको संरक्षणसँगै जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण र वातावरणमैत्री प्रविधिको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेमा

विश्वहरूले जोड दिँदै आएका छन् । पृथ्वीको वातावरण सुरक्षित राख्न सरकार, निजी क्षेत्र तथा सर्वसाधारण सबैको सहकारी आवश्यक रहेको उनीहरूको भनाइ छ ।

भोटेकोशी बाढी : मृतकको...

...शव पहिचानका लागि डीएनए नमुना संकलनदेखि आवश्यक कानुनी तथा प्राविधिक प्रक्रिया पूरा गरी हालसम्म १ हजार २ सय ३० वटा शव व्यवस्थापन गरिएको छ । तत्काल पहिचान हुन नसकेका शवलाई सुरक्षित रूपमा माटोपट्टि राखिएको प्रहरीले जनाएको छ । शवको पहिचानका लागि मृतक तथा उनीहरूका आफन्तबाट दुलो संख्यामा डीएनए नमुना संकलन गरिएको छ । हालसम्म मृतकका तर्फबाट १ हजार २ सय ८६ र आफन्तका तर्फबाट १ हजार ८ सय ८९ गरी कुल २ हजार १ सय ७५ वटा डीएनए नमुना संकलन गरिएको छ । संकलित नमुनाका आधारमा शवको पहिचान गर्ने प्रक्रिया अघि बढाइएको छ । यसैबीच, पहिचान हुन नसकेका शवहरूको विवरणसमेत सार्वजनिक गरिएको छ । हालसम्म पहिचान नभएका १ हजार ३ सय ९१ शवको

विवरण नेपाल प्रहरीको वेबसाइटमा अपलोड गरिएको छ । आफन्त तथा परिवारका सदस्यले उक्त विवरणका आधारमा आफ्ना बेपत्ता सदस्यसँग मिलान गरी पहिचान प्रक्रियामा सहयोग गर्न सक्ने प्रहरीले जनाएको छ । बाढी प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार, राहत वितरण, बेपत्ता व्यक्तिको खोजी, शव व्यवस्थापन तथा अन्य आवश्यक कार्यका लागि दुलो संख्यामा सुरक्षाकर्मी नियुक्त गरिएको छ । प्रहरीले दिएको विवरणअनुसार हालसम्म ७ हजार ९ सय ७५ जना प्रहरी कर्मचारी विपद् प्रभावित क्षेत्रमा परिचालन गरिएका छन् । बाढीपछि अझै दुलो संख्यामा मानिसहरू बेपत्ता रहेकोले खोज तथा उद्धार कार्य चुनौतीपूर्ण बनेको छ । मंगलबारसम्म ४ हजार ८९ जना अझै बेपत्ता रहेको र उनीहरूको खोजी कार्य जारी रहेको प्रहरीले जनाएको छ । विपद्का कारण विस्थापित तथा

उद्धार गरिएका व्यक्तिहरूलाई विभिन्न जिल्लामा स्थापना गरिएका होलिड सेन्टरमा राखिएको छ । हालसम्म विभिन्न होलिड सेन्टरमा ३ हजार ४ सय ४० जना व्यक्तिको राखिएको प्रहरीले जनाएको छ । भोटेकोशीमा आएको बाढीले रसुवासहित आसपास जिल्लामा दुलो जनजनको क्षति पुऱ्याएको छ । बाढीका कारण धेरै परिवार प्रभावित भएका छन् भने दुलो संख्यामा मानिसहरू विस्थापित भएका छन् । उद्धार गरिएका तथा प्रभावित परिवारलाई राहत उपलब्ध गराउने, बेपत्ताको खोजी गर्ने र फेला परेका शवको पहिचान तथा व्यवस्थापन गर्ने काम एकासाय अघि बढाइएको छ । बेपत्ता व्यक्तिको संख्या अझै हजारौंमा रहेकोले खोजी कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सुरक्षा निकाय तथा सम्बन्धित निकायले निरन्तर प्रयास गरिरहेका छन् ।

खेलकुद समाचार

वार्नरले काठमान्डु गोर्खाजबाट एनपीएल खेले

काठमाडौं, भदौ ३०/अस्ट्रेलियाका स्टार क्रिकेटर डेभिड वार्नरले काठमान्डु गोर्खाजबाट तेस्रो संस्करणको नेपाल प्रिमियर लिग (एनपीएल) खेल नेपाल आउने भएका छन् । गोर्खाजले सामाजिक सञ्जाल मार्फत वार्नरलाई अनुबन्ध गरिएको जनाएको छ । उनी एनपीएल खेल आउने हालसम्मकै ठूला विदेशी खेलाडी हुन् । यसअघि अस्ट्रेलियाको क्रिकेटेड संस्था सिम स्ट्रोकले पनि वार्नरले एनपीएल खेल्ने भनेर पोस्ट नै राखिसकेको थियो । वार्नरले उक्त पोस्टमा लाइक गर्न गरेका थिए । यस्तै काठमान्डु गोर्खाजले राखेको हिट अनुसार वार्नर नै उक्त खेलाडी रहेको संकेत देखिएको थियो र अन्तलाइनखबरले यसबारेमा समाचार प्रकाशन गरेको थियो । 'डेभिड वार्नरलाई एकै रातको प्रयासमा ल्याइएको होइन, यसका लागि माहिनीसम्म छलफलहरू भएका थिए । यसमा सहभागी सबैको कुरा-चिन्त, धैर्यता र विश्वास गराउन महिनी लाग्यो । तर उनी सारको खेलाडीले काठमाडौंको प्रतिनिधित्व गर्ने र टियु मैदानमा खेल्ने सम्भावनाले हरेक प्रयासको मूल्य बनायो' काठमान्डु गोर्खाजका कार्यकारी निदेशक अनुभव स्वार् सिरोहियाले भनेका छन् । ३९ वर्षीय वार्नरले अस्ट्रेलियाका लागि दुई ओडीआई विश्वकप, एक टी-२० विश्वकप र विश्व टेस्ट च्याम्पियनसिप तीनवटै मुख्य प्रतियोगिता जितेका छन् । वार्नरले सन् २०१५ र २०२३ को ओडीआई विश्वकप, सन् २०२१ को टी-२० विश्वकप र सन् २०२३ को विश्व टेस्ट च्याम्पियनसिप जितेका छन् । उनी अस्ट्रेलियाका लागि तीनवटै फर्मोर्टमा शतक बनाउने खेलाडी पनि हुन् । वार्नरले टी-२०आईमा ११० खेल खेल्दा १ शतकसहित ३२०० भन्दा बढी रन बनाएका छन् ।

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

नेप्से परिसूचकमा वृद्धि

पाल्पा, भदौ ३०/ मंगलबार शेयर बजार परिसूचक नेप्से ४८ दशमलव ५७ अंक (१.८७ प्रतिशत) बढेको छ । यो वृद्धिपछि नेप्से २ हजार ६ सय ३३ अंकमा कायम भएको छ । नेप्सेको यो अंक भदौ १ यताकै उच्च हो । सरकारले ल्याएको पूँजी बजार सुधार कार्ययोजनाले शेयर बजारमा सकारात्मक प्रभाव पारेको छ । अघिल्लो दिन अर्थमन्त्री स्वर्णिम वास्कोले पूँजीगत लाभकर हालको भन्दा आधा घटाउनेसहित बजार सुधारको कार्ययोजना सार्वजनिक गरेका थिए । जसले गर्दा कारोबार खुलेदेखि नै लगानीकर्तामा हौसला मिल्यो । कारोबार खुलेको एक मिनेटमै नेप्से २ हजार ६ सय ७९ अंकसम्म पुगेकोमा त्यसपछि सम्हालिँदै १२ : ५४ बजे २ हजार ६ सय ११ अंकमा आएको थियो । करिब १ बजेपछि अन्तिम समयसम्म बजारले फेरि वृद्धिको लय समात्न थाल्यो । कारोबारमा आएकाध्ये २६५ वटा स्टकको मूल्य बढेको १२ वटाको घट्यो । १ स्टकको मूल्य भने यसदिन स्थिर रह्यो । नेप्से परिसूचक

उच्च अंकले वृद्धि भएपनि कुनै पनि कम्पनीको शेयर सकारात्मक सर्किट नैभन्दा कारोबार हुन सकेन । धौलागिरी लघुवित्त वित्तीय संस्थाको शेयर सर्वाधिक १४ दशमलव ९६ प्रतिशतले बढ्यो । सिन्धु विकास बैंकको शेयर ११ दशमलव ०३ प्रतिशतले बढेको मल्टिप्रोपोज फाइनेन्स कम्पनीको शेयर ९ दशमलव ७३ प्रतिशत र जानकी फाइनेन्सको ८ दशमलव ०६ प्रतिशतले बढ्यो। कारोबार रकमका आधारमा रिलाइन्स सिपिनिङ्स शीर्षस्थानमा रह्यो । सो कम्पनीले ३२ करोडको मूल्य बराबरको शेयर कारोबार भयो । यसैगरी शिवम सिमेन्टले ३१ करोडको शेयर कारोबार गर्दा अपी पावरको २८ करोड, एनआरएन एन्फास्ट्रक्चर एण्ड डेभलपमेन्टको २८ करोड र सिबटी इन्जनीको २७ करोड मूल्य बराबरको कारोबार भयो । यसदिन १३ वटै सम्पू्णको उपसूचक सकारात्मक देखिए । फाइनान्स, इन्भेस्टमेन्ट, लाइफ इन्स्योरेन्स, नून लाइफ इन्स्योरेन्सको उपसूचक २ प्रतिशतले बढेको वृद्धि भए ।

दुई नामधर, जन्ममिति फरक परेता पनि व्यक्ति एउटै भएको सुचना

सर्वसाधारणमा यो सूचना सूचित गरिन्छ को पाल्पा जिल्ला साविक चिदीपाती गा.वि.स.-२, हाल मगामाडी गाउँपालिका-१ निवासी भारतीय भू.पू.सैनिक नं. ५४०५९४ L का Sepoy शेर बहादुर थापा (ना.प्र.मा नून बहादुर दलामी) को श्रीमतिको नाम सिटोरोल र पेन्सन पड्डामा जल सरी र जन्म मिति सन् १९३८ सेप्टेम्बर ३० (वि.स.१९८५/०६/१८) र नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रमा जल सरी दलामी, जन्म मिति वि.स. १९८५/०६/१९ (सन् १९३८ अक्टुबर १) उल्लेख भएको र निजको पतिको भारतीय पेन्सन अभिलेखमा फरक-फरक नामधर, जन्ममिति भएतापनि उपरोक्त व्यक्ति एउटै हो भनि प्रमाणहस्तात देखिन आएकोले सोही व्यहोरा सर्वसाधारण सबैमा सूचित गरिन्छ ।

दुई नामधर, जन्ममिति फरक परेता पनि व्यक्ति एउटै भएको सुचना

सर्वसाधारणमा यो सूचना सूचित गरिन्छ को पाल्पा जिल्ला साविक चिदीधारा गा.वि.स.-१, हाल बगनासकाठी गाउँपालिका-१ निवासी भारतीय भू.पू.सैनिक नं. ९४१७३८ X का NK नून बहादुर प्रधान (ना.प्र.मा नून बहादुर गाहा) को श्रीमतिको नाम सिटोरोल र पेन्सन पड्डामा खिम कान्ती प्रधान (Khima Kanti Pradhan) र जन्म मिति सन् १९६७ मार्च १३ (वि.स.२०३३/११/२४) र नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रमा खिम कान्ती गाहा (Khim Kanti Gaha), जन्म मिति वि.स. २०३३/०८/३१ (सन् १९६७ अगस्ट १५) उल्लेख भएको र निजको पतिको भारतीय पेन्सन अभिलेखमा फरक-फरक नामधर, जन्ममिति भएतापनि उपरोक्त व्यक्ति एउटै हो भनि प्रमाणहस्तात देखिन आएकोले सोही व्यहोरा सर्वसाधारण सबैमा सूचित गरिन्छ ।

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जनेचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट
शितलपाटी .कम
www.shittalpati.com डिजिटल पत्रिका

